

SKÄRSTADDALENS KULTURLANDSKAP

Ett par mil nordost om Jönköping ligger Skärstaddalen, ett av de bördigaste områdena i länet. Den goda jorden och det gynnsamma klimatet har lockat människor till dalgången alltsedan förhistorisk tid. Därför är det inte förvånande att många stenåldersfynd hittats i åkrarna vid plöjning. Ett av länets näste bronsåldersfynd kommer från byn Hillinge ca 1 kilometer nordväst om Skärstad kyrka, och inte så långt därifrån har även ett par stormanshögar från yngre järnåldern (500–1050 e.Kr.) grävts ut. Gravarna i dalbotten ingår i ett mycket fornlämningsrikt stråk, som förutom Skärstad också omfattar Grännatrakten och Visingsö.

Under 1200-talet byggdes en första stenkyrka i Skärstad och på 1400-talet tillkom en ny på samma plats. Denna revs ca 1820 och ersattes av en ny stor kyrka i nyklassicistisk stil. Runt kyrkan ligger prästgården, skolan, lärarbostaden, sockenstugan och ett par bostadshus. Dessutom ligger den gamla gästgivaregården öster om kyrkbyn kvar. Kyrkbyn omges av ett hävdadt odlingslandskap med ängs- och hagmarker delvis bevarade på höjderna.

I Skärstaddalen finns också era herrgårdar, till exempel Lyckås, Drättinge, Säby och Stackeryd. Särskilt påkostad är mangårdsbyggnaden på Lyckås som uppfördes 1863. Exteriören har en detaljrik putsfasad och interiört finns omfattande dekorationsmålningar. Den bebodda mangårdsbyggnaden på Drättinge är byggd 1926 i karolinsk stil. Bakom denna byggnad står den nu oanvända, gamla herrgårdsbyggnaden troligen från slutet av 1780-talet. Till gårdsmiljöerna hör även ekonomibyggnader, torp- och arbetarbebyggelse. Vid Lyckås finns dessutom ett före detta stationshus och ett magasin – båda är minnen från den smalspåriga järnvägen, som tidigare gick mellan Jönköping och Vireda.

Skärstads kyrka har en mosaik som altarbild. Mosaiken är skapad av konstnären Bo Beskow 1972. Foto Jönköpings läns museum.

Lyckås herrgård på en bild tagen före 1905, eftersom unionsflaggan vajar för vinden. Foto Jönköpings läns museum.

HITTA HIT

Kör gamla "riksettan" från Huskvarna genom Gisebo och Kaxholmen mot Skärstad. Ca 25 km norr om Huskvarna ligger Skärstad.

Koordinater:

Skärstad kyrka: N
6415750/E 462832 (SWE-
REF 99 TM) // N 57° 52'
55,36", E 14° 22' 23,69"
(WGS84)

JÖNKÖPINGS LÄNS
MUSEUM

036-30 18 00 • www.jkpglm.se

